

Gulden Spoor voor Economische Uitstraling aan Saskia Van Uffelen Stadhuis Antwerpen, 11 juli 2016

Geachte minister, staatssecretaris, volksvertegenwoordigers, plaatsvervangend burgemeester, kolonel, dames en heren van het stadsbestuur, mijnheer en mevrouw Van Uffelen, beste Antwerpenaren, beste Vlamingen

Sta mij toe dat ik begin met een bekentenis: het is elk jaar bijzonder moeilijk voor onze Raad van advies om een vrouwelijke nieuwe Gulden Sporendrager voor te dragen. Hebben boze tongen gelijk als ze beweren dat de Vlaamse Beweging weinig vrouwvriendelijk is? Of is er inderdaad nog altijd een glazen plafond dat moet doorbroken worden? Ik vond hierover een aantal uitspraken die tot nadenken stemmen. Wat denkt u bijvoorbeeld van deze woorden van Jane Harman, voormalig voorzitter van het Congres 'Women in the world': "Veel vrouwen waren zeer succesvol om het glazen plafond te doorbreken maar daaronder vonden ze een dikke laag mannen." Ik zeg het goed: geen laag dikke mannen maar een dikke laag mannen.

Maar om eerlijk te zijn, ook in onze Raad van Bestuur zetelen voornamelijk mannen. Ze doen toch altijd grondig hun huiswerk alvorens te beslissen of iemand een Gulden Spoor krijgt op voorstel van onze Raad van Advies. Daarin zetelen naast een vertegenwoordiger van VOKA ook al onze voorgaande Spoordragers zoals onder meer Esmeralda Peleman (de enige vrouw in de rij tot hiertoe), Eddy Bruyninckx, Jan-Pieter Denul, Frans Crols, Gert Verhulst & Hans Bourlon, de familie Van Rompuy (Argenta), Hein Deprez en Fernand Huts. Daarnaast contacteren wij familieleden, vrienden, collega's. Zelden hoorde ik zoveel lof over en respect voor een laureaat voor een Gulden Spoor. Bij het uitschrijven van mijn laudatio op basis van alle verzamelde materiaal en getuigenissen moest ik denken aan de woorden van Christine Lagarde, topvrouw bij het IMF, die zei: "Als Lehman Brothers Lehman Sisters was geweest" Ik vul aan: en als Saskia Van Uffelen als CEO aan het roer had gestaan, dan hadden we een heel ander verhaal gehad. Ik vertel u waarom.

Geachte dames en heren

Onze laureaat staat binnen de ondernemerswereld bekend als een straffe madam met een hoge no-nonsense uitstraling. Ze is nog altijd één van de schaarse uitzonderingen op de regel dat 'het glazen plafond' vrouwen zou afremmen in hun carrière. Sterker nog: ze draagt diversiteit hoog in het vaandel en ziet er mee op toe dat ook in de doorgaans mannelijke ICT-sector vrouwen technische jobs kunnen 'bemannen'. Vrouwen in de ICT-wereld zijn nog steeds een zeldzame minderheid, zowel in de opleidingen als in het bedrijfsleven

Haar professionele parcours oogt redelijk indrukwekkend en was nochtans geen voor de hand liggend toekomstpad voor iemand als Saskia Van Uffelen die Lichamelijke Opvoeding als studies op haar cv heeft staan. Al verklaart die studiekeuze dan misschien wel weer haar grote gedrevenheid om de mens in de organisatie steeds centraal te stellen doorheen alle transformatieprocessen binnen een bedrijfscultuur.

Mevrouw Van Uffelens' oorspronkelijke jeugdroom was sportkampen voor jongeren te gaan organiseren. Maar al vlug ondervond ze dat daar heel wat kwam bij kijken, zoals een businessplan ontwikkelen en financiële managementcapaciteiten onder de knie krijgen. En toen een vriend een ICT-bedrijfje opstartte, greep ze haar kans om daar eerst enige ervaring op te doen. Haar eerste ontzueterende stappen waren: koffie zetten en de showroom schilderen. Maar snel mocht ze ook klanten ontvangen en de verkoop ter harte nemen. Van daaruit ging de bal aan het rollen, weg van de sportkampen. En die bal rolt nog steeds.

Een loopbaan van nu meer dan een kwarteeuw voerde haar eerst langs sales- en marketingfuncties in diverse bedrijven binnen de ICT- en telecomzakenwereld. In 2008 werd ze aangetrokken als CEO voor België plus Luxemburg en de Europese Instellingen door het Franse IT-bedrijf Bull. Daar slaagde ze erin het bedrijf te transformeren van vooral hardwareproducent naar een succesvolle aanbieder van gevarieerde ICT-diensten en oplossingen, mét een omzetverdubbeling én een toename van het aantal werknemers tot meer dan 400.

Sinds 2014 staat ze in dezelfde functie aan het roer bij Ericsson Belux. Deze Zweedse onderneming met een geschiedenis in de telecommunicatie van bijna 100 jaar, was blijkbaar onder de indruk geraakt van haar visie op veranderingsmanagement en haar prestaties als 'people-manager'.

Saskia Van Uffelen geniet dan ook een uitstekende reputatie als het gaat om 'innovatie' - hét containerbegrip bij uitstek in de bedrijfswereld - terug te brengen tot zijn essentie. En dat heeft volgens haar veel te maken met gewoon een werkbaar antwoord te bieden op de vraag "Hoe buig je vastgeroeste gewoontes op de werkvloer om?"

"Bedrijven laten omgaan met veranderingen" ziet zij zelf dan ook als dé rode draad doorheen haar loopbaan. Na aanslepende crisisjaren die veel bedrijven deed snijden in hun kosten, zullen onze ondernemingen volgens haar in elk geval een serieuze 'make over' van hun organisatiecultuur en businessmodellen moeten doorvoeren om terug aan te kunnen knopen bij groei. En dat vereist naar haar mening vooral een nieuwe stijl van leiderschap die niet louter meer regels uitvaardigt vanuit een hiërarchische structuur of een ivoren toren maar die werkt als sturende spelverdeler binnen een complementair team. Het programma 'Be proud' – 'Wees trots op je werk bij Ericsson' – is een mooi voorbeeld daarvan. Het is daarbij de bedoeling dat elke werknemer de CEO van zijn eigen carrière wordt, kortom leiderschap toont over zijn taakin-vulling en daarvan zelf de vruchten plukt, i.p.v. een of andere manager die met de pluimen gaat lopen.

Daarnaast heeft mevrouw Van Uffelen haar veeleisende jobs in de opeenvolgende bedrijven waar ze mee de lijnen uitzette, ook altijd gecombineerd heeft met een uitgesproken belangstelling voor maatschappelijk relevante onderwerpen zoals meer internetveiligheid en een noodzakelijke digitaliseringsupdate van ons onderwijs. Denk ook bijvoorbeeld aan de opiniebijdrage die ze samen met Herman Van Goethem schreef voor De Standaard van twee weken geleden waarin ze wijst op het belang van het aanleren van allround competenties zoals communicatievaardigheden naast technische en digitale.

Haar interesses en prestaties bleven ook buiten de strikte bedrijfswereld niet onopgemerkt. Vijf jaar geleden kozen ruim 5.000 lezers van Data News haar uit 10 topvrouwen tot ICT Vrouw Van Het Jaar. De jury prees toen vooral haar leiderscapaciteiten en haar inzet om jongeren warm te maken voor een baan in de ICT. Die bekroning maakte haar een beetje tegen wil en dank tot een veelvuldig gesolliciteerd vrouwelijk rolmodel in de media.

Toen ze nog actief was bij Bull lanceerde ze al de actie 'It is cool' om het ICT-imago als 'iets voor saaie nerds' om te buigen en om jongeren in het algemeen maar ook meisjes in het bijzonder te

enthousiasmeren voor een latere job in de digitale economie. Ze ging daarvoor onder andere persoonlijk het gesprek aan met meer dan 500 studenten uit het middelbaar onderwijs. Onder meer voor dat pionierswerk werd ze door de federale minister van Economische Zaken aangesteld als onze eerste Digital Champion na een oproep van Neelie Kroes, de voormalige EU-commissaris voor de Digitale Agenda, die in elke EU-lidstaat zo'n Digitale Kampioen wilde. Vanuit die hoedanigheid lanceerde Saskia van Uffelen de campagne 'Live online'. Haar ambitie was om zo de digitalisering in ons onderwijs te versterken, de e-commerce uit te bouwen en ook kansarme groepen dichterbij de informatiemaatschappij te betrekken.

Ze vervulde haar rol als ambassadeur om de digitale kloof te dichten dusdanig met verve dat minister De Croo haar mandaat in 2014 verlengde. Samen zetten ze vorig jaar het platform 'digital.champions.be' in de steigers om iets doen aan de enorme uitdaging waar ook Vlaanderen mee geconfronteerd wordt op het vlak van digitalisering. Als we de Europese Commissie mogen geloven, vereisen immers 9 jobs op de 10 digitale vaardigheden. Als we dan moeten vaststellen dat vandaag maar ongeveer 6 op de 10 Vlamingen over voldoende vaardigheden beschikken om dergelijke jobs uit te oefenen, weten we inderdaad dat er nog een grote kloof te overbruggen valt.

De grote inzet die Saskia Van Uffelen aan de dag legt voor onder andere de digitalisering van ons onderwijs heeft zeker ook te maken met een ander stokpaardje van haar. En dan heb ik het over het grote belang dat zij hecht aan het gegeven dat voor het eerst vier verschillende generaties met een erg uiteenlopende cultuur en gedachtewereld samen op de werkvloer staan. De impact daarvan kan volgens haar niet genoeg onderstreept worden.

De 'digital natives' die nu volop aan de poorten van de arbeidsmarkt kloppen, kijken immers heel anders tegen leven en werken aan dan de twee generaties ervoor en zeker ook dan de naoorlogse babyboomers, de jonge zestigers zeg maar, die ook nog altijd actief zijn.

Haar ideeën over de enorme uitdaging die dat werken met verschillende generaties stelt, maar ook over het enorme potentieel aan mogelijkheden dat erin schuilt, stelde ze in 2014 op scherp in haar boek 'Iedereen Baas!'.

Saskia Van Uffelen is niet alleen een Digital Champion. Ze is duidelijk ook een kampioen als het op multitasken aankomt. Naast haar drukke professionele agenda en de maatschappelijke engagementen die ze opneemt, ventileert ze bijvoorbeeld ook nog haar ongezoeten mening via columns in De Tijd. Daarnaast is ze moeder van vijf. Al is ze de eerste om dat zelf te relativiseren en terug te brengen tot 'Goed organiseren, prioriteiten stellen en jezelf niet altijd te zeer au sérieux nemen'. Maar het helpt allicht dat ze zelf uit een gezin komt met nog vijf broers die haar geleerd hebben haar mannetje te staan. In interviews laat ze trouwens niet na te benadrukken hoezeer de combinatie van haar professionele bezigheden met haar uitgebreide gezin vaak ook een vruchtbare kruisbestuiving oplevert, waar ze regelmatig haar voordeel mee doet.

Tegelijk onderstreept ze in dergelijke vraaggesprekken ook steevast het grote belang dat ze toekent aan ... haar grasmaaier om haar levensbalans in een goed evenwicht te houden. "Als ik thuis in Vlaams-Brabant in mijn tuin op mijn grasmaaier zit, is dat voor mij evenveel waard als allerlei dure mindfulness-programma's", is inderdaad een citaat van haar dat regelmatig in de media opkomt. Zoals ik in het begin al zei: een vrouw met een hoog no-nonsense gehalte.

En dat bevestigden ook mijn bronnen binnen het bedrijf. Een ander mooi voorbeeld daarvan is dat ze twee jaar geleden al besloot om haar laarzen aan te trekken en mee te lopen met de technici en ingenieurs bij het voorzien van een hoge netwerkcapaciteit op festivals zoals Tomorrow Land en Werchter (in het kader van een hogere veiligheid). En daarmee steekt ze hen niet alleen een hart onder de riem maar demonstreert ze bovendien doorheen haar professionele activiteiten een nieuw type van leiderschap. Zij verdient daarbij zowel waardering voor de manier waarop ze in haar professionele leven omgaat met menselijk kapitaal als voor haar maatschappelijke inzet om meer jonge mensen warm te maken voor werken in de veelkleurige

wereld van de digitale economie. Om al die redenen is zij een meer dan waardige laureaat van de Gulden Spoor voor Economische Uitstraling die wij elk jaar uitreiken op onze Vlaamse feestdag.

Die feestdag beleeft Vlaanderen steeds beter, mede dank zij het groot aantal evenementen n.a.v. onze 11-daagse Vlaanderen Feest. Maar we zijn er nog niet: 11 juli is nog altijd niet wat the *Fourth of July* voor Amerikanen betekent, of *Koningsdag* voor de Nederlanders, of *Saint Patrick's day* voor alle Ieren. Elf juli roept nog niet dat massagevoel op. Maar dat het samenhangsgevoel elk jaar groeit, stel ik zeker vast als ik burenefeesten bezoek of aangesproken word door concertgangers tijdens onze Vlaanderen Feest-concerten. Elk jaar stijgt het aantal vooral jonge zelfbewuste Vlamingen dat aan de Vlaanderen Feest 11-daagse meedoet.

En er wordt gefeest in Vlaanderen! Zowel tijdens de meer dan 1.500 lokale initiatieven in bijna alle Vlaamse gemeenten als tijdens de evenementen die we zelf met onze Beweging Vlaanderen-Europa organiseren zoals deze uitreiking vandaag of ons Vlaanderen Feest-concert straks op de Grote Markt (live uitgezonden door de VRT op één) of bijvoorbeeld de uitreiking van de Gulden Spoor voor Culturele Uitstraling afgelopen vrijdag in Brugge aan Jan Verheyen. Bij dit alles hebben we één rode draad voor ogen: de Vlaamse identiteit en cultuur evenals onze Nederlandse taal als een positief en inclusief verhaal onder de aandacht te brengen.

Rest mij enkel nog u een prettige Vlaamse feestdag toe te wensen. Onthoud het: de feestdag van de Vlaamse samenhang. Mijne feestdag, úw feestdag, ónze feestdag!

Dank u voor uw aandacht!

Uitreiking Gulden Spoor voor Economische Uitstraling
Op het podium uitnodigen: Saskia Van Uffelen, minister Ben Weyts

4

An De Moor
Voorzitter vzw Beweging Vlaanderen-Europa
Voorzitter vzw 11-daagse Vlaanderen Feest!
GSM 0475 62 00 98
E-mail adm.ave@skynet.be